

гр. Перник, 28.10.2013 год.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Административен съд – Перник, в публично съдебно заседание проведено на трети октомври две хиляди и тринадесета година в състав:

СЪДИЯ: Емилия Иванова

при секретаря А.М.***, като разгледа докладваното от съдията адм. дело №806 по описа за 2013 г. на Административен съд – Перник, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на С.Л.М.,***, срещу точка *** от Приложение №1, на т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г. С обжалвания административен акт на жалбоподателката е отпусната финансова помощ в размер на *** лв. Размерът е определен от Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет /МКВП към МС/, като не съответства на нанесените щети на имота собственост на жалбоподателката. Според изготвената по реда на чл.27, ал.3 от ПОД на МКВП оценка същите са в размер на 2333 лв. Твърди се, че акта е незаконосъобразен. От мотивите му не става ясно как е определен този размер на подпомагането и кои вреди са приети като такива подрежащи на репарирание и защо. Според изложеното в жалбата отпуснатата сума е крайно недостатъчна за възстановяване на нанесените от природното бедствие щети върху имота. Иска се решението да бъде изменено като бъде осъдена комисията да заплати разликата до размера на оценката приложена в искането до МКВП.

Ответникът по жалбата – Председателят на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет /МКВП към МС/, чрез процесуалните си представители, прави възражение за недопустимост на оспорването. Алтернативно поддържа становище за неоснователност на същото. При произнасянето си административния орган е спазил процедурата установена с ПОД на МКВП при МС. Спазен е и материалния закон, поради което се прави искане пред настоящия съд за отхвърляне на жалбата.

Административен съд - Перник, след преценка на събраните по делото доказателства, становищата на страните и проверка на оспорвания административен акт на всички основания по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

1. По допустимостта на оспорването

За да бъде надлежно упражнено правото на съдебно оспорване, е необходимо жалбата да бъде подадена в законовия срок от лице което има пряк и непосредствен интерес от оспорването и да е насочена срещу акт, който подлежи на съдебен контрол относно неговата законосъобразност. Преди да разгледа жалбата по същество съдът проверява допустимостта ѝ, като задължението му е служебно и не зависи от направените възражения от ответника.

В конкретния случай, с комплектоването на преписката административният орган е направил възражение относно допустимостта на оспорването, като твърди че същото е просрочено. Поддържаното възражение е свързано с обстоятелството, че е пропуснат преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК и се иска прекратяване на производството.

От събраните в хода на съдебното производство доказателства се установява, че жалбоподателката С.Л.М.*** е уведомена за решението на МКВП към МС, с писмо изх. №12/Д-2323-2 от 26.02.2013 г. на Кмета на Община Перник. Писмото е получено на 12.03.2013 г. от жалбоподателката. Подаването на жалбата е станало по пощата, датата на пощенското клеймо е 16.03.2013 г., поради което решаващият състав намира, че е спазен 14 – дневния законов срок относим към допустимостта на производството.

За да се развие производство за законосъобразност пред съда освен да е подадена в срок, жалбата следва да е насочена срещу годен за обжалване административен акт. Такива са актовете издадени в сферата на изпълнителната власт, т.е. властническите волеизявления, с които се осъществява държавното управление. В това производство, съгласно изискванията на Закона за защита при бедствия/ЗЗБ/ и на правилника за организацията ѝ, Междуведомствената

комисия взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване или постановява отказ в изрично разписани случаи. С оглед характера и съдържанието на обективизираното в т.*** от Приложение № 1, т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г., волеизявление е безспорно че се засягат правата и законните интереси на жалбоподателката, тъй като предложението на експертите за размера на щетите по имота не е възприето изцяло и отпуснатите средства са в по малък размер. Ето защо настоящият състав намира, че е налице годен предмет на съдебен контрол-индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 от АПК, който пряко и непосредствено засяга права и интереси на жалбоподателя по смисъла на чл.147, ал.1 от АПК.

Съгласно разпоредбата на чл.147, ал.1 от АПК, право да оспорват административните актове имат гражданите и организациите, чиито права и законни интереси са засегнати от него. В конкретния случай на обжалване подлежи решение на МКВП към МС по т.***, на приложение №1, към т.53б на Решение №1/11.02.2013 г., с което размера на сумата за подпомагане на С.Л.М.*** за нанесените щети на собствения ѝ имот, представляващ жилищна сграда находяща се в гр.Перник, ул.***, №*** е определен на *** лв., което е по малко от сумата определена от експерт оценителите по реда на чл.27, ал.3 от ПОД на МКВП. Намалването на размера на обезщетението засяга правната сфера на жалбоподателката, а според чл.120, ал.1 от Конституцията на РБ, гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените от закона. Съобразявайки се със съдебната практика, настоящият състав приема, че решенията на МКВП при МС след като изрично не са изключени от съдебен контрол подлежат на проверка относно тяхната законосъобразност. Като при осъществяването му следва да се съобразят както общите правила на АПК, така и специалните разпоредби на Закона за защита при бедствия и подзаконовите актове по прилагането му.

Съобразявайки изложеното по горе съдът намира, че са изпълнени всички изисквания за допустимост на оспорването и не са налице основания за прекратяване на производството.

II. По същество:

Във връзка със силното земетресение от 22.05.2012 г., на територията на гр.Перник и Пернишка област, Кметът на Община Перник е привел в действие плана за защита при бедствия по чл.65, ал.2, т.3 от ЗЗБ. Налице са били предпоставките по чл.26, ал.2 от ПОД на МКВП, засегнатите от бедствието лица да кандидатстват за подпомагане пред Междуведомствената комисия за подпомагане и възстановяване.

С молба вх.№12/Д-2323 от 30.05.2012 г., подадена от С.Л.М.***, е поискана възстановителна помощ. Искането е придружено от документ за собственост на жилището и декларация, че същото е единствено за жалбоподателката. Приложено е и удостоверение за данъчната оценка на имота. Това са документите, които според чл.28, ал.1 от ПОД на МКВП, следва да се придружават искането за подпомагане, което се подава пред общинската администрация.

Със заповед №836/27.05.2012 г. на Кмета на Община Перник е назначена комисия, която да организира оценяването на вредите причинени от земетресението като определи експерти според изискванията на чл.27, ал.2 и ал.3 от ПОД на МКВП.

За конкретния имот е извършен оглед през месец 2012 г. и е изготвен протокол за действията на експертите. Приложено е конструктивно становище и оценка на щетите. В конструктивното становище е посочено, че покривната конструкция е разместена, стените са нацепени и разкривени. Заключение е, че сградата се нуждае от конструктивно укрепване. Необходим е възстановителен ремонт, като стойността му е определена на *** лв.

Заявлението за подпомагане е изпратено до МКВП към МС от Кмета на Община Перник и е разгледано на нейно заседание на 11.02.2013 г. Решението прието на това заседание по отношение на С.Л.М.,*** е административният акт, който подлежи на контрол в настоящото производство.

Съгласно разпоредбата на чл. 146 от АПК, проверката на законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт обхваща установяване компетентността на издалия го орган, спазена ли е изискваната от закона форма, спазени ли са материалните и процесуалните разпоредби при издаването му, както и дали е съобразен с целта на закона. Съдът е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на ИАА, като не се ограничава само с основанията, посочени от оспорващия.

Към момента на произнасяне съставът на комисията е определен със заповед по чл.2, ал.5 от ПОД на МКВП при МС от Министър председателя на РБ. На проведеното заседание на 11.02.2013 г. са присъствали повече от половината от членовете на комисията. От така установените факти се налага извод, че при постановяването на отказа административният орган е имал необходимия кворум по чл.6, ал.1 от ПОД на МКВП и е бил компетентен да постановява решения. Актът по т.*** на приложение №1, към т.53б на Решение №1 е постановен от административния орган действащ в състава посочен от закона и в рамките на предоставените му правомощия.

Правилата при които се отпуска помощ на засегнатите лица са установени с Закона за защита при бедствия /ЗЗБ/ и Правилника за организацията и дейността на МКВП към МС. Подпомагането включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите лица. Целта на закона е пострадалите лица да бъдат подпомогнати чрез предоставяне на неотложна и възстановителна помощ и да се извършат неотложни възстановителни работи след бедствие. За оптимизиране дейността по възстановяване и подпомагане е създадена МКВП при МС, която взема решение за отпускане на целевите средства от републиканския бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване, съгласно чл.56 от ЗЗБ. Възстановителната помощ за пострадали от бедствие лица се предоставя при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6 от ЗЗБ. При произнасянето си комисията прилага установените правила в раздел IV-„Предоставяне на възстановителна помощ” на ПОД на МКВП.

За да се произнесе по искането, с което е сезиран органът е приел, че е налице обявено бедствено положение за територията на Община Перник, че същият е компетентен да се произнесе по искането, което е придружено от необходимите документи по чл. 28, ал. 1 от Правилника и е внесено по реда на чл. 28, ал. 2 от Кмета на общината.

В настоящото производство освен общите правила на АПК по отношение на проверявания административен акт, следва да са отчетени и специфичните изисквания на ПОД на МКВП, както и правилата за работа приети при разглеждане на заявленията на пострадалите лица. Методиката за отпускане на възстановителна помощ е регламентирана в ПОД на МКВП. Като съдържанието на решението е посочено в чл.30 от ПОД на МКВП при МС, като няма изискване за излагане на мотиви при отпускане на средства.

В съдебно заседание по делото са представени становище и доклад на секретаря на МКВП, които са част от преписката послужила на органа да се произнесе. Приложеният доклад по т.2 от дневния ред за заседание на МКВП към МС касае размера на бюджета на комисията и предложения за неговото ефективно разходване. Предложени са две проектни решения, с първото да се утвърди целево финансиране в размер на 32 737 967 лева, съгласно приложение № 1. При разпределението на средствата се отчитат нанесените вреди на конструкцията на сградата, така като са описани в становищата на експертите, като е помощта е в размер на 70 на сто от оценката на вредите, без в нея да се включват довършителни работи и дограми, тъй като те не са свързани с устойчивостта на сградата. Докладът в този му вид е приет от МКВП при МС на заседанието на 11.02.2013г. По този начин са определени правилата при които ще се отпуска възстановителна помощ, поради което и проверката на акта следва да се съобрази с тях. Спазването на административно производствените правила са гаранция от една страна за постановяването на законосъобразен административен акт, а от друга за защита правата и интересите на участниците в административното производство.

Отпускането на възстановителна помощ е изцяло в компетентността на административния орган - МКВП към МС, на когото с нормативен акт е предоставена компетентност да определи лицата на които следва да се отпусне помощ и в какъв размер е тя.

Административния орган, макар да е определил общи критерии за отпускане на помощ в размер на 70% от оценката на вредите изготвена по реда на чл.27, ал.3 от ПОД на МКВП, в конкретния казус сумата от *** лв. не е точно пресметната. Налага се извод, че в случая не са спазени правилата за определяне размера на отпуснатите средства - 70% от сумата определена от експерт-оценителя. В тази част решението е неправилно и противоречи на мотивите приети и изложени при подготовката по приемането му. Тази неточност на решението не е съществена, но в хода на проверката бяха констатирани и други нарушения, които са се отразили на законосъобразността на решението на МКВП при МС.

Методиката за отпускане на възстановителна помощ е регламентирана в ПОД на МКВП. Изискване за излагане на мотиви при позитивните решения, с които се отпускат финансови средства в Правилника не е заложено. Мотивирани следва да бъдат само отказите.

Решенията, с които се предоставя възстановителна помощ не е необходимо да се обосновават. Въпреки това МКВП приема критерии, които определят начина на подпомагане на лицата подали искане, които се съдържат по приложени в административната преписка мотиви и становище. Фактическите основания послужили за издаване на акта се извличат от административната преписката и това не е в нарушение на чл.59, ал.2, т.3 от АПК. В подкрепа на тези разсъждения е и ТР 16/75 ОСГК, според което е „Възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед на предстоящото издаване на акта“. Липсата на задължение за излагане на мотиви, обаче не означава, че МКВП не е длъжна да провери наличието на предпоставките за отпускане на възстановителна помощ, като една от тях е степента на увреждане на имота.

Не съществува законово или конституционно задължение за обезщетяване на действителните вреди, като изготвените оценки при огледите имат ориентировъчен характер, като не могат да задължат комисията да отпусне финансиране до пълния размер на изготвената оценка. За нуждите на комисията по определяне на размера на подпомагането са изготвяни и конструктивните становища или протоколи за оглед от техническите специалисти. МКВП определя размера на помощта с оглед пораженията на жилището и то в такъв размер, който позволява същото да бъде ползвано без опасност за живота и здравето на лицата които го обитават и да им осигурява минимално необходимите условия за живот.

Преди да бъде разгледано от МКВП искането за подпомагане се проверява за наличието на визираните в ПОД на МКВП при МС предпоставки и изисквания. Главният секретар на комисията разполага с правомощия да изисква документи за отстраняване на констатирани нередовности или неточности в искането. Ако те не бъдат отстранени или не са налице законово предвидените изисквания се изготвя предложение за отказ. В този смисъл не са съобразени с приложимия подзаконов нормативен акт твърденията на процесуалния представител на административния орган, че комисията не може да носи отговорност за действията на общинската администрация при определяне на комисията по чл.27, ал.2 от ПОД на МКВП и не е обвързана от констатациите и оценките ѝ. Вярно е, че е работа на общината да подготви искането и да го комплектова, но комисията има контролна функция по отношение на редовността му, както и задължение да се произнася по такива искания които отговарят на визираните в ПОД на МКВП предпоставки. В конкретния случай не са отчетени обстоятелства, които са относими към преценката на административния орган за отпускане на финансова помощ и нейният размер.

Съдът намира, че при постановяване на решението по т.***, Комисията е отчела само левовата равностойност на щетите посочени лаконично в протокола и е приложила критериите си за 70% финансиране на същите, като дори математически не е изчислила правилно размера на обезщетението. Не е отчетено констатираното по горе подробно описание на щетите по сградата и предложението за конструктивно укрепване на същата. Безспорно е, че необходимостта от укрепване предполага разходването на повече средства и не е без значение за правилността на решението прието от МКВП.

Не е съобразено и друго обстоятелство, което е от значение за основателността на претенцията. В описанието на вредите са включени и такива, които са настъпили след земетресението от 14.07.2013 г. За да се кандидатства пред МКВП за отпускане на финансова помощ е необходимо да бъде обявено бедствено положение на територията на общината. Такова действие е предприето от Кмета на Общината само за 22.05.2012 г., съгласно заповед № 821/22.05.2012 г. За второто по силно земетресение на територията на Община Перник от 14.07.2012 г. не е обявявано бедствено положение и съответно щетите не могат да бъдат включвани обобщено в оценката на експертите.

От това следва, че при оценка размера на възстановителната помощ, която може да се отпусне на жалбоподателката е било необходимо да се прецени, дали по отношение на нея не следва да се извърши нов оглед, като се установи безпротиворечиво от инженер конструктор годността на жилището и наложителни ли са дейности за гарантиране безопасността на живущите в него, както и коректно да се определи размера на вредите, за които евентуално може да се отпусне възстановителна помощ. Комисията е постановила решение въпреки, че не е изследван въпроса дали има необходимост от укрепване на сградата или части от нея, като размера на подпомагането не е съобразен с тези обстоятелства.

Ето защо атакуваното решение ще следва да бъде отменено, а преписката върната за ново разглеждане от административния орган.

Водим от горното, настоящият състав на **Административен съд – Перник**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на С.Л.М.,***, **точка ***** от Приложение № 1, т.53б, към решение №1 от 11.02.2013 г., на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

ВРЪЩА преписката на МКВП при МС за ново произнасяне съгласно мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване, с касационна жалба пред Върховен административен съд на РБ в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:/П/